

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3. ünite

KAZANIM TESTİ

Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri

FIKIH

30 soru

SINIF 10

Ankara, 2022

1. **Mükellefin özellikleriyle ilgili olarak,**

I. Yedi yaşındaki bir çocuk başkasının arabasına zarar verirse bedeli onun malından ödenir.
II. Sekiz yaşındaki bir çocuğun bağış kabul etmesi geçerli, bağış yapması ise geçersizdir.
III. Dokuz yaşındaki bir çocuk tek başına, kendi iradesiyle alışveriş ve ticaret yapabilir.

yargılarından hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi semavi arızalar arasında <u>sayılmaz</u>?**

A) Bunamak
B) Bayılmak
C) Unutmak
D) Hapse girmek
E) Uyumak

3. **Mümeyyiz ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Alışveriş gibi hukuki işlemleri için velisinin onayı gereklidir.
B) Başkasına kefil olma gibi işlemler velisinin onayı ile geçerlidir.
C) İşlediği suçlardan bedenen değil maddi açıdan sorumlu olur.
D) Sadaka ve vasiyeti kabul etme gibi hukuki işlemleri gerçekleştirebilir.
E) İyiliği emretme gibi dini ödev ve bedeni ibadetlerden sorumlu değildir.

4. Tarım ve Orman Bakanlığı sitesinden denizlerimizdeki av yasağının 15 Nisan 2019 da başlayıp 1 Eylül 2019 tarihinde kalkacağını duyurdu. Bakan, balıkların büyüme döneminde getirilen yasaklara uyulmasının, bu canlıların korunması ve balıkçıların geleceği açısından büyük önem taşıdığını belirtti.

Haberde geçen, aslı itibariyle meşru olmasına rağmen balık neslinin tükenmemesi adına bazı dönemlerde uygulanan av yasağının örtüştüğü fıkhi ilke aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstihsan
B) İstishâb
C) Mesâlih-i Mürsele
D) Sedd-i Zerâi
E) Şer'u Men Kablena

5. **Teklifî hüküm tanımına göre, "...De ki, helal ve temiz olan bütün şeyler size helal kılındı..." (Mâide suresi, 4. ayet.) ayetindeki hükmün ifade şekli aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?**

A) Olumlu emir kipiyle birlikte
B) Olumsuz, yasaklama yoluyla
C) Sadece emir kipiyle ifade ederek
D) Serbest bırakma ve yasaklamayla beraber
E) Talep etmeden serbest bırakarak

6. Hüküm kelimesi sözlükte; karar vermek, idare etmek, bir işin hikmeti ve sonucu gibi anlamlara gelir. Bir şeyin iyice araştırılıp soruşturulmasından sonra verilen karara hüküm denir. Çoğulu "ahkâm"dır. Fıkıh terimi olarak hüküm, mükelleflerin fiillerine bağlanan dinî vasıftır. Allah'ın (c.c.) ve Peygamberimizin emir, yasak ve serbest bırakma gibi konulardaki prensiplerinin tümüne hüküm adı verilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tanımın kapsamı içinde <u>değildir</u>?

A) Farz-ı kifâye
B) Mübah
C) Tenzîhen mekruh
D) Zekât
E) Zevaid sünnet

7. **Aşağıdakilerden hangisi vad'i hükmün çeşitleri arasında <u>yer almaz</u>?**

A) Mâni

B) Müfsit

C) Rükün

D) Şart

E) Sebep

8. İdare etmek, bir işin hikmeti ve sonucu anlamına gelir. Fıkıh terimi olarak bir şeyin iyice araştırılıp soruşturulmasından sonra verilen karar, mükelleflerin fiillerine bağlanan dinî vasıftır. Allah'ın (c.c.) ve Peygamberimizin (s.a.v.) emir, yasak ve serbest bırakma gibi konulardaki prensiplerinin tümüdür.

Parçada tanımı yapılan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akil-baliğ

B) Farz

C) Hüküm

D) Mümeyyiz

E) Şâri

9. **Aşağıdakilerden hangisi hüküm kavramı ile ilişkilendirilebilecek bir örnek <u>değildir</u>?**

A) "...Allah alışverişi helal, faizi haram kıldı..." (Bakara suresi, 275. ayet.)

B) "Allah'ım! Senden hidayet, takva, iffet ve gönül zenginliği isterim." (Müslim, Zikir, 72.)

C) "Fâtiha suresini okumayanın namazı olmaz." (Ebû Davud, Salat, 136.)

D) "İyi bilin ki, halis din yalnız Allah'ındır..." (Zümer suresi, 3. ayet.)

E) "Yanı başındaki komşusu açken tok yatan bizden değildir." (Heysemî, Mecmeu'z-Zevâid, C 8, s. 306.)

10. Mükellef olan bir Müslümanın abdest, namaz, zekat gibi ibadet ve davranışları öğrenmesi ---- ; tıp, matematik ve arapça eğitimi görmesi ise ---- dir.

Cümledeki boşluklara aşağıdaki kavramlardan hangilerinin gelmesi uygundur?

A) Farz-ı ayn ve Farz-ı kifâye

B) Farz ve vacip

C) Vacip ve sünnet

D) Müekked sünnet ve gayrı müekked sünnet

E) Farz ve sünnet

11. I. Cenaze namazı kılmak
II. Namazda Fâtiha suresi okumak
III. Fıtır sadakası vermek
IV. Kurban Bayramı'nda kurban kesmek
V. Şahitlik yapmak

Vacip olan davranışlar hangi maddede doğru olarak sıralanmıştır?

A) Yalnız II

B) Yalnız IV

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

E) II, III, IV ve V

12. **Aşağıdaki tanımlardan hangisi doğrudur?**

A) Allah (c.c.) ve Resulünün (s.a.v.), zanni bir delil ile kesin olarak yasakladığı fiillere tenzîhen mekruh denir.

B) Allah (c.c.) veya Resulü (s.a.v.) tarafından yapılması kesin olarak istenilen ancak dayanağı kesin olmayan (zanni) hükümlere farz-ı kifaye denir.

C) Peygamberimizin (s.a.v.) bazen işleyip bazen terk ettiği, İslam âlimlerinin uygun ve güzel bulup yaptığı şeylere müstehab denir.

D) Resulullah'ın (s.a.v.) devamlı olarak yaptığı ve zorunlu olmadığını göstermek için ara sıra terk ettiği fiillere gayri müekked sünnet denir.

E) Şâri tarafından bağlayıcı ve kesin delil ile emredilen ve anlamında tereddüt bulunmayan hükümlere vacip denir.

13. Allah (c.c.) ve Resulü'nün (s.a.v.) kesin ve bağlayıcı olmayan bir üslupla yasakladığı fiildir. Bu yasağı bildiren deliller, ilgili fiillerin yapılmamasının yapılmasından daha iyi olacağını bildirdiği için cezayı ve kınanmayı gerektirmez. Fakat bu kapsamdaki bir işi yapan kişi, daha iyi ve faziletli olana aykırı davranmış olur. Bunları terk eden kimse ise övgüyü hak eder.

Metinde özellikleri verilen hüküm aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haram lizâtihi
B) Tahrîmen mekruh
C) Müfsit
D) Haram ligayrihi
E) Tenzîhen mekruh

14. Ahmet onuncu sınıfı şehirde, dedesinin yanında okuyor ve Ramazan orucunu tutmaya gayret ediyordu. Cemaatle namaz kılmayı çok seven dedesiyle birlikte Teravih namazına katılıyor, artık görmekte zorluk çeken dedesine camiye gidip gelirken yardımcı oluyordu. Bayram iyice yaklaşınca dedesi evdekilerle beraber onun için de fıtır sadakası verdi. Bayram namazına ilk defa katılacağı için heyecandan gözüne uyku girmiyordu. Artık alıştığı sahur vakti uyanınca babaannesini ertesi gün oruç tutmak için mutfakta hazırlanırken buldu. Hayretle "Bayram günü oruç tutmak mümkün mü, Ramazan bitmedi mi?" diye sordu.

Metinde altı çizilmiş fiillerin fıkhî hükümleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

A) Farz-ı kifâye, gayrı müekked sünnet, müstehab, vacip, tenzihen mekruh
B) Farz-ı ayn, müekked sünnet, müstehab, vacip, tahrimen mekruh
C) Farz-ı kifâye, müekked sünnet, mübah, vacip, tenzihen mekruh
D) Farz-ı ayn, gayrı müekked sünnet, mübah, müekked sünnet, müfsit
E) Farz-ı kifâye, müekked sünnet, mendup, vacip, müfsit

15. **Aşağıdakilerden hangisi mükellefin şartlarını kapsamaktadır?**

A) Bülûğ çağına ulaşmış Hristiyan
B) İkrah altında teklifi gerçekleştiren yetişkin
C) Kendisine teklif edileni bilen kişi
D) Yaptığı zarardan sorumlu gayri mümeyyiz çocuk
E) Yükümlülüğü yerine getirme imkânı az olan kişi

16. **Abdest veya gusül almak isteyen birinin su bulamaması veya suyu kullanma imkânının olmaması durumunda teyemmüm yapması durumunda aşağıdakilerden hangisini uygulamış olur?**

A) Azimet
B) Müfsit
C) Mübah
D) Müstehab
E) Ruhsat

17. **Aşağıdakilerden hangisi mükellefiyeti ortadan kaldıran semavi arızalar arasında yer almaz?**

A) Akıl hastalığı
B) Bayılma
C) Bilgisizlik
D) Unutma
E) Uyku

18. Hasta bir kişinin güçlüğe ve hayatî tehlikeye rağmen ---- ile amel etmesi haramdır, ---- ile amel etmesi ise vaciptir.

Hüküm cümlesinde boşluklara aşağıdaki kavramlardan hangisinin getirilmesi uygundur?

A) Azimet -ruhsat
B) Farz-mendup
C) Ruhsat-mübah
D) Sünnet-azimet
E) Sünnet-vacip

19. **Aşağıdakilerden hangisi mükellefiyeti kısıtlayan müktesep arızalardan değildir?**

A) Bunama
B) Cehalet
C) Hata
D) Sarhoşluk
E) Savurganlık

20. **Aşağıdakilerden hangisi zaruret durumunda uygulanan farklı hükümlerden değildir?**

A) Hastanın hâli düzelinceye kadar oruç tutmayı ertelemesi
B) Kişinin açlıktan ölme durumunda hayatta kalacak kadar haram yiyecek yemesi
C) Unutkanlık sebebiyle ibadet zamanının geçmiş olması
D) Yolculuk nedeniyle Ramazan orucunun sonraya bırakılması
E) Yolculuk sırasında dört rekatlı namazların kısaltılması

21. – "Allah yükünüzü hafifletmek ister, çünkü insan zayıf yaratılmıştır." (Nisa suresi, 28. ayet.)
– "Demek ki zorlukla beraber bir kolaylık vardır. Evet doğrusu her güçlüğün yanında bir kolaylık vardır." (İnşirâh suresi, 5-6. ayetler.)

Yukarıdaki ayetler fıkhi hükümlerle ilgili hangi konuyu vurgulamaktadır?

A) Asli ve fer'i deliller
B) Azimet ve ruhsat
C) Ef'âl-i mükellefin
D) Vücup ve eda ehliyeti
E) Vad'i ve teklifî hüküm

22. **Ruhsat kavramıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Hastanın hayatı tehlike altında ise ruhsat ile amel etmesi vaciptir.
B) İslam'da genel bir hükümden istisna yapılarak kolaylık sağlanmasına ruhsat denir.
C) İslam hukukuna göre normal şartlarda teklifi hükümlerin hepsi ruhsat niteliğini taşır.
D) Ruhsat verilen hususlarda insan, azimet veya ruhsata göre amel etmekte serbesttir.
E) Ruhsatta yasağın günah olmaktan çıkması zarurete ve olayın gerektirdiği sınırı aşmamaya bağlıdır.

23. – "Allah ve Peygamberi bir şeye hükmettiği zaman, inanan erkek ve kadına artık işlerinde başka yolu seçmek yaraşmaz..." (Ahzâb suresi, 36. ayet.)
– "Allah'a ve Peygambere itaat edin ki rahmete kavuşturulasınız." (Âl-i İmrân suresi, 132. ayet.)
– "O kendi arzusuna göre konuşmaz, onun bildirdikleri vahyedilenden başkası değildir." (Necm suresi, 3-4. ayetler.)
– "Müminler ancak Allah'a ve Resulüne iman eden, ondan sonra asla şüpheye düşmeyen kimselerdir..." (Hucurât suresi, 15. ayet.)
– "...Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının, Allah'tan korkun..." (Haşr suresi, 7. ayet.)

Yukarıdaki ayetlerde verilen mesaj fıkhi hükümlerin delillerinden hangisiyle ilgilidir?

A) İcma
B) Sahabe kavli
C) Kıyas
D) Kitap
E) Sünnet

24. **Aşağıdakilerden hangisi edille-i erbaa (fıkhın dayandığı dört delil) arasında yer almaz?**

A) İcma
B) İstihsan
C) Kıyas
D) Kitap
E) Sünnet

25. Aşağıdakilerden hangisi hüküm çıkarmada başvurulan fer'i deliller arasında değildir?

A) İcma
B) İstishâb
C) Mesâlih-i mürsele
D) Örf-âdet
E) Sedd-i zerâi

26. Fıkıhta kaynak olması açısından sünnetin çeşitlerini belirten cümlelerden hangisi doğrudur?

A) Sünnetin tahsisi, Kur'an-ı Kerim'in anlamı kapalı hükümlerini açıklamasıdır.
B) Sünnetin takyidi, Resulullah'ın (s.av.) gördüğü hâlde müdahale etmeyip onayladığı fiillerdir.
C) Sünnetin tebyini, Kur'an-ı Kerim'deki bir hükmü tekrarlayarak pekiştirmesidir.
D) Sünnetin teşri özelliği müstakil olarak yeni hüküm ortaya koymasıdır.
E) Sünnetin tekitte bulunması, Kur'an'da yer alan genel hükümleri sınırlandırmasıdır.

27. Fer'i delillerden olan icmanın gerçekleşmesiyle ilgili,

I. Görüş birliğinin Peygamberimizin (s.a.v.) vefatından sonra olması gerekir.
II. İcmada bulunanlar Müslüman ve müçtehit olmalıdır.
III. Müçtehitlerin görüş birliği ettiği konu herhangi bir konu olabilir.
IV. Müçtehitlerin bir araya toplanarak görüş bildirmesi şarttır.

yargılarından hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

28. Aşağıdakilerden hangisi kıyas yapabilmek için bulunması gereken unsurlardan biri değildir?

A) Hükmü belli olan ve olmayan mesele arasındaki benzerliği sağlayan ortak özellik
B) Hükmü nasla açıkça belirlenmiş ve kendisine kıyas yapılacak mesele
C) Naslarda hakkında hüküm bulunmayan ve bulunana kıyas edilecek mesele
D) Kaynaklarda yer alan ilk hükmün taşıdığı helallik-haramlık gibi hükümlerin bulunması
E) Özel bir delile dayanarak genel kuraldan ayrılıp özel bir hükmün tercih edilmesi

29. Müçtehidin özel bir delil veya sebebe dayanarak meselenin benzerlerine verdiği hükümden vazgeçip yeni ve özel bir hükmü tercih etmesi anlamına gelen fıkhi delil aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstihsan
B) İstishâb
C) Mesâlih-i Mürsele
D) Sedd-i Zerâi
E) Şer'u Men Kablena

30. Bir kişinin suçu ispat edilinceye kadar suçsuz olduğunun kabul edilmesi, kazanılmış haklarının korunması bu yöntem sayesinde gerçekleşir. Mevcut olan durumun değiştiğine dair delil bulunmadıkça şüphe ile hareket edilemez. Örneğin kendisinden uzun süre haber alınamayan ve ölüp ölmediğine dair bilgi de bulunmayan kişinin kaybolmadan önce edindiği hakları korunarak, malı mirasçılarına dağıtılmaz.

Metinde bahsedilen fıkhi yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstihsan
B) İstishâb
C) Mesâlih-i Mürsele
D) Sedd-i Zerâi
E) Şer'u Men Kablena

CEVAP ANAHTARI

DÖGM MATERYAL

Etkinlik Kitabı

Soru Havuzu

Video

Etkinlik Uygulamaları

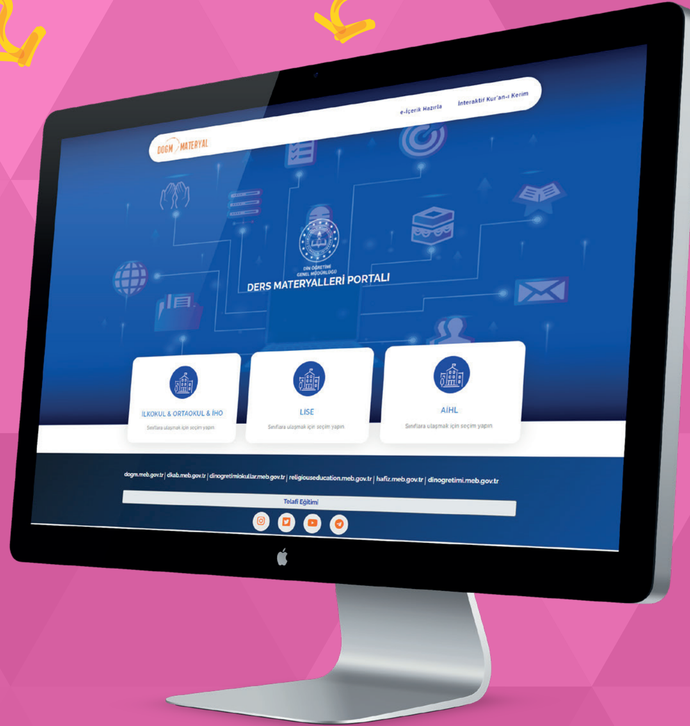
Etkileşimli Kitap

Çalışma Kitabı

İnfografi

Sesli Kitap

Ders Sunusu

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ